

[Otto Mørch.]

indkaldes til aftjening af værnepligten. Efter sygeforsikringsloven overgår de indkaldte fra nydende til hvilende medlemskab af sygekassen; de fritages ganske vist for at betale kontingent, men de kan så ikke mere få sygehjælp fra sygekassen og herunder heller ikke hjælp til tandpleje, og dermed afbrydes ordningen for regelmæssig tandpleje for de indkaldtes vedkommende. Jeg finder, at en systematisk tandpleje er en velfærdsforanstaltning fra statens side, som staten skylder de unge, der må ofre en ikke ringe del af deres tid på landets forsvar, og jeg forventer derfor et positivt svar på mit spørgsmål til den højtærede forsvarsminister.

**Forsvarsministeren (Victor Gram):** Der synes i hr. Otto Mørchs motivering for spørgsmålet at ligge en bekymring for, at kommunernes og sygekassernes forebyggende arbejde med hensyn til tandpleje forspildes under de værnepligtiges indkaldelse til militærtjeneste. En sådan bekymring er der imidlertid ingen anledning til at nære. Inden for forsvaret foregår en ret betydelig, man kunne sige meget omfattende tandpleje. Jeg kan således nævne, at vi på de militære tandklinikker i 1966 havde ca. 75.000 patientbesøg med 163.000-164.000 behandlinger.

Tandplejen i forsvaret gennemføres i dag på den måde, at man umiddelbart efter genindkaldelsen i forbindelse med et almindeligt sundhedseftersyn foretager et eftersyn af tandsættet med udskrivning af tandkort udvisende den enkeltes tandstatus. Værnepligtige, hos hvem der ved eftersynet er konstateret sygdomme i tænderne, får henstilling om at påbegynde tandbehandling på den militære tandklinik, hvor en sådan forefindes, eller hos den civile tandlæge, med hvem forsvaret har oprettet kontrakt om behandling af forsvarets personel. Ved en del af tjenestestederne indkaldes de værnepligtige senere til regelmæssige tandeftersyn, eventuelt behandling. Såvel ved disse tjenestesteder som ved de øvrige, hvor man på grund af manglende kapacitet ikke har kunnet indkalde alle værnepligtige til regelmæssige eftersyn, kan de værnepligtige dog altid få deres tænder undersøgt og behandlet. Der ydes i et vist omfang særlig tand-

behandling, såsom anskaffelse og reparation af kunstige tænder, indlæg m. v.

Enhver tandbehandling, der foranstattes af forsvaret, er gratis for den værnepligtige, også for så vidt angår de særlige behandlinger, som et nydende sygekassemedlem, så vidt jeg er orienteret, normalt ikke vil få tilskud til, f. eks. protesebehandling, indlæg, røntgenundersøgelser og tandkødsbehandling.

Det er rigtigt, at der ikke ved alle tjenestesteder foretages regelmæssige tandeftersyn ud over eftersynet ved indkaldelsen. Den rådige kapacitet på tandklinikkerne og de indkaldtes skiftende tjeneste giver på indeværende tidspunkt ikke mulighed for gennemførelse af yderligere eftersyn af samtlige værnepligtige. Men jeg vil naturligvis være villig til efter drøftelse med sygekasserne at finde frem til en ordning, hvorefter de værnepligtige, som inden indkaldelsen har valgt den regelmæssige tandpleje, kan videreføre denne under indkaldelsen til værnepligtstjeneste. De øvrige indkaldte vil som hidtil, som også gældende for nydende sygekassemedlemmer, til enhver tid frivilligt kunne henvende sig om eftersyn og eventuel behandling.

Med disse ordninger er det min opfattelse at tandplejen til de indkaldte værnepligtige modsvarer den tandpleje, de pågældende kunne have opnået, hvis de ikke var blevet indkaldt.

**Otto Mørch:** Jeg takker den højtærede forsvarsminister for det positive svar. Jeg er glad for, at det er erkendt fra forsvarets side, at der er en brist med hensyn til den regelmæssige tandpleje. Jeg er glad for at konstatere, at man nu tager sagen op, og henstiller til forsvarsministeren, at man snarest forhandler med sygekasserne herom. Må jeg sige det på den måde, at Carius og Baktus opererer jo i klientelet, uanset at det er iklædt forsvarets uniform.

**Forsvarsministeren (Victor Gram):** Jeg kan ikke erkende, at der er en brist i forsvarets tandbehandling af det værnepligtige mandskab. I al almindelighed vil jeg hævde, at forsvarets tandbehandling ligger fuldt på højde med den, der præsteres i det civile samfund; men hvis der er tale om en vis koordinering i forhold til sygekasserne, så